

הבקר אור? כף למדנו, מה זה בקר? אלא בזמן שבא הבקר והדינים עוברים וחסד רוצה להתעורר, כל אותם שבאים מהצד הזה, מבקרים (פוקדים) את מקומותיהם לזמן ברכות לעולם. וזהו הבקר אור, שהרי הרחמים מתישבים לעולם, והחסד בא אחריו, אזי הוא בקר אור. וכתוב, וירא אלהים את האור כי טוב. בא ראה, הפל הוא בדרגות ידועות. הלילה - הרי ידוע. בקר אור - הרי ידוע, והוא דרגה עליונה שנמצאת בו תמיד. מתי? כשמאירה השמש. השמש ידוע, והיא דרגה עליונה שמבשמת את הפל ומאירה לכל, כמו שנאמר (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' אלהים. והבקר אור הזה מאיר מהשמש, וזהו מאיר ללילה, ולכן הפל תלוי זה בזה, והבקר אור הזה, כשהוא מתעורר, כל בני העולם מתאחדים באחדות ובשמחה, והם נמצאים בעולם. וכעת הרי מאיר היום, עת רצון היא ללכת בדרך.

ברבו אותם רבי חייא ורבי יוסי, ונשקו להם בראשיהם ושלחו אותם. אמר רבי חייא לרבי יוסי, ברוך הרחמן שתקן דרכנו לפנינו, ודאי הקדוש ברוך הוא שלח אותם אלינו. אשרי אותם שמשפדלים בתורה ולא מרפים ממנה שעה אחת. יצאו רבי חייא ורבי יוסי והלכו לדרום. אמר רבי יוסי, ודאי אהבת לבי קשורה בסופרים הללו. אמר רבי חייא, לא תמהתי על זה, שהרי בימי רבי שמעון אפלו צפרי השמים מרחשות חכמה, שהרי דבריו נודעים למעלה ולמטה.

פתח רבי חייא ואמר, (דברים לא) ויאמר יי' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וגו'. תא

הכי אוליפנא, מהו בקר. אלא בזמנא דאתי צפרא, ודינין מתעברן, וחסד בעא לאתערא, כל אינון דאתיין מסטרא דא, מבקרי (ס"א מפקדי) לאתרייהו, לזמנא ברקאן לעלמא. ודא הוא הבקר אור, דהא רחמי מתישבי לעלמא, וחסד קאי באתריה, כדין הוא בקר אור. וכתוב (בראשית

*) וירא אלהים את האור כי טוב.

תא חזי, פלא הוא בדרגין ידיען. ליליא, הא ידיעא. בקר אור, הא ידיעא, והוא דרגא עלאה דאשתכח ביה תדירא. אימתי. כד נהיר שמשא. שמשא ידיעא, והוא דרגא עלאה, דמבסם לכלא, ונהיר לכלא, כמה דאת אמר, (תהלים פד) כי שמש ומגן יי' אלהים. והאי בקר אור, נהיר משמשא, ודא נהיר לליליא. בגין כך, פלא תליא דא בדא. והאי בקר אור כד אתער, כל בני עלמא אתאחדן באחדותא באחדותא, ומשתכחי בעלמא, והשתא הא נהיר יממא, עידן רעותא הוא, למהך באורחא.

ברבו לון רבי חייא ורבי יוסי, ונשקו לון ברישייהו, ושדרו לון. אמר רבי חייא לרבי יוסי, בריך רחמנא, דתקין ארחנא קמן, ודאי קדשא בריך הוא שדר לון גבן. זכאין אינון דמשתדלי באורייתא, ולא ארפין מינה שעתא חדא. נפקו רבי חייא ורבי יוסי, ואזלו לארחייהו. אמר רבי יוסי, ודאי רחמותא דלבאי קשיר באלין טייעי. אמר רבי חייא, לא תוהנא על דא, דהא ביומוי דרבי שמעון, אפילו צפרי שמיא מרחשן חכמתא, דהא מלוי אשתמודען לעילא ותתא.

פתח רבי חייא ואמר, (דברים לא) ויאמר יי' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וגו'. תא חזי, פלא זמנא דהוה משה קיים בעלמא, הוה אבתיך וגו'. בא ראה, כל זמן שמשא היה קים בעולם, היה מוחה בידי ישראל, כדי שלא ימצאו

בְּחֵטָא לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וּמְשׁוּם שְׁמִשָּׁה נִמְצָא בִּינֵיהֶם, לֹא
יִהְיֶה כְּמוֹ אוֹתוֹ הַדּוֹר עַד הַדּוֹר
שֶׁיָּבֵא הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׂיִרְאוּ אֶת
כְּבוֹד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹתָם,
שֶׁהֵם נִדְבְּקוּ מֵה שְׁלֹא נִדְבְּקוּ
דוֹרוֹת אַחֲרֵיהֶם.

שְׁשֻׁנֵינוּ, רֵאתָה שִׁפְחָה עַל הַיָּם
מֵה שְׁלֹא רֵאתָה עֵינֵינוּ שֶׁל יְחֻזְקָא
הַנְּבִיא. אִם הֵם כֹּל כֶּף נִדְבְּקוּ,
נִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כֹּל שְׁפָן, בְּגֵיהֶם כֹּל
שְׁפָן, וְהַגְּבָרִים כֹּל שְׁפָן,
הַסַּנְהֶדְרִין כֹּל שְׁפָן, הַנְּשִׂאִים כֹּל
שְׁפָן, וְכֹל שְׁפָן הַנְּבִיא הַעֲלִיּוֹן
הַנֶּאֱמָן מִשָּׁה, שֶׁהוּא עַל הַכֹּל.
וְעַתָּה אֵלּוּ סוּחְרֵי הַמִּדְבָּר
רוֹחֲשִׁים כֹּל כֶּף הַרְבֵּה חֲכָמָה, כֹּל
שְׁפָן חֲכָמֵי הַדּוֹר, כֹּל שְׁפָן אֵלּוּ
שְׁעוּמָדִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְלוֹמְדִים מִמֶּנּוּ בְּכֹל יוֹם. כֹּל שְׁפָן,
וְכֹל שְׁפָן רַבִּי שְׁמַעוֹן, שֶׁהוּא
עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל.

אַחַר שְׁמֵת מִשָּׁה, מֵה כְּתוּב? וְקָם
הָעָם הַזֶּה וְזָנָה וְגו'. כֶּף, אוֹי
לְעוֹלָם בְּשִׁיטְלָק מִמֶּנּוּ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שְׁמַעֲנֹת הַחֲכָמָה
יִסְתַּתְמוּ מִן הָעוֹלָם, וְיִרְצָה אָדָם
דְּבַר חֲכָמָה וְלֹא יִמְצָא מִי שְׂיֵאמֶר,
וְכֹל הָעוֹלָם טוֹעִים בַּתּוֹרָה, מְשׁוּם
שֶׁלֹּא יִמְצָא בִּינֵיהֶם מִי שְׁמַתְעוֹרֵר
בְּחֲכָמָה. עַל אוֹתוֹ זְמַן כְּתוּב, וְאִם
כֹּל עַדֵת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ. וְאִם יִשְׁגוּ
בַתּוֹרָה וְלֹא יִדְעוּ אֶת דְּרָכֶיהָ, בְּמָה
זֶה? מְשׁוּם שֶׁנַּעֲלַם דְּבַר מַעֲיָנֵי
הַקֹּהֵל, שֶׁלֹּא יִמְצָא מִן שִׁידוּעַ
לְגַלוֹת עֲמֻקּוֹת הַתּוֹרָה וְדְרָכֶיהָ.
אוֹי לְאוֹתָם הַדּוֹרוֹת שֶׁיִּמְצָאוּ אֹז
בְּעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עֲתִיד הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְגַלוֹת רִזִּים עֲמֻקִּים שֶׁל
הַתּוֹרָה בְּזְמַן שֶׁיָּבֵא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ,
מְשׁוּם (יִשְׁעִיָּה י"א) שֶׁמְּלֵאָה הָאָרֶץ
דַּעַה אֶת ה' כְּמִים לַיָּם מְכֻסִּים.
וְכַתוּב (יִרְמִיָּה ל"א) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד

מִמַּחֲי בִּידְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפְּחוּן
בְּחִיּוּבָא קָמֵי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְגִין דְּמִשָּׁה
אִשְׁתַּכַּח בִּינֵיהוּ לֹא יִהְיֶה כְּהוּא דְרָא עַד דְרָא
דִּיִּתִּי מִלְּפָא מְשִׁיחָא דִּיחֲמוּ יִקְרָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא כְּוֹתִיבֵיהוּ דְאֵינוֹן אֲתִדְבְּקוּ מֵה דְלֹא
אֲתִדְבְּקוּ דְרִין אַחֲרֵינֵין.

דְּתַנְיֵין, חֲמָאת שִׁפְחָה חֲדָא עַל יַמָּא, מֵה דְלֹא
חֲמָאת עֵינָא דִּיחֻזְקָא לְנְבִיאָה. אִי אֵינוֹן
אֲתִדְבְּקוּ כֹל כֶּף, נִשְׂיֵהוּן דִּישְׂרָאֵל כֹּל שְׁפָן.
בְּנִייהוּ כֹל שְׁפָן. גּוֹבְרִין כֹּל שְׁפָן. סַנְהֶדְרִין כֹּל
שְׁפָן. נְשִׂאִים כֹּל שְׁפָן, וְכֹל שְׁפָן נְבִיאָה עַלֵּאָה
מֵהֵימְנָא מִשָּׁה, דְּאִיהוּ עַל כֹּלֵא. וְהַשְׁתָּא אֵלִין
טַיִיעֵי מִדְבָּרָא מְרַחֲשִׁין חֲכָמְתָא כֹּל כֶּף, כֹּל
שְׁפָן חֲפִימֵי דְרָא, כֹּל שְׁפָן אֵינוֹן דְּקִימֵי קָמֵיהּ
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאוֹלְפֵי מִיגִיָּה בְּכֹל (דף כ"ג ע"א)
יוֹמָא. כֹּל שְׁפָן וְכֹל שְׁפָן רַבִּי שְׁמַעוֹן דִּהוּא
עַלֵּאָה עַל כֹּלֵא.

בְּתַר דְּמִית מִשָּׁה, מֵה כְּתִיב, (דְּבָרִים ל"א) וְקָם הָעָם
הַזֶּה וְזָנָה וְגו'. כֶּף, וְוִי לְעֲלֵמָא כַּד יִסְתַּלַּק
מִיגִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּמַבּוּעֵי דְחֲכָמְתָא יִסְתַּתְמוּ
מִעֲלֵמָא, וְיִבְעֵי בַר נֶשׁ מְלָה דְחֲכָמְתָא, וְלֹא
יִשְׁפַח מָאן דִּיִּימָא, וְטַעֲאן כֹּל עֲלֵמָא
בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח בִּינֵיהוּ, מָאן
דְּאֲתַעַר בְּחֲכָמְתָא. עַל הַהוּא זְמַנָּא כְּתִיב, וְאִם
כֹּל עַדֵת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ. וְאִם יִשְׁגוּ בְּאוֹרֵייתָא,
וְלֹא יִנְדַעוּן אוֹרְחָהָא, בְּמֵאֵי הוּא, בְּגִין וְנַעֲלַם
דְּבַר מַעֲיָנֵי הַקֹּהֵל, דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח מָאן דִּיִּדַע
לְגַלְּאָה עֲמֻקְתָּא דְּאוֹרֵייתָא וְאוֹרְחָהָא. וְוִי
לְאֵינוֹן דְּרִין דְּמִשְׁתַּפְּחֵי כְּדִין בְּעֲלֵמָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זְמִין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְּאָה
רִזִּין עֲמֻקִּין דְּאוֹרֵייתָא, בְּזְמַנָּא דְּמִלְּפָא
מְשִׁיחָא, בְּגִין (יִשְׁעִיָּה י"א) דְּמְלֵאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת
יְי' כְּמִים לַיָּם מְכֻסִּים. וְכַתִּיב, (יִרְמִיָּה ל"א) וְלֹא